

Työ- ja elinkeinoministeriön neuvotteleva
virkamies, VTT (Kansantaloustiede) Pekka Tiainen

Oheisissa dioista on ulosottomiehen palkkauksesta asioita, joista on tietoa. Oikeusministeriön vastauksen mukaan kansanedustaja Maria Tolppasen kirjalliseen kysymykseen maksetaan (suorat lainaukset)

- kihlakunnanvoudeille toimituspalkkioita ulosmitatun omaisuuden myynnistä ja ... tilitystoimituksista”
- Kihlakunnanulosottomiesten palkkauksesta perimispalkkiot muodostavat keskimäärin 30 prosenttia
- Perimispalkkiot ja toimenpidepalkkiot maksetaan valtion varoista palkan osana.

Valtion palkat perustuvat vuodesta 2005 alkaen tehtävä- ja henkilökohtaisiin osuuksiin, jotka määritellään pisteytyksen mukaan. Pisteet käydään läpi vuosittain esimieskeskustelussa henkilön kanssa. Oikeusministeriön vastauksen viimeisen kohdan voi ymmärtää kahdella tavalla.

1) Joko toimitus- ja perimispalkkiot maksetaan siten, että ne otetaan huomioon näissä pisteissä ja palkkaus tarkistetaan vuosittain sen mukaan. Tai:

2) Toimitus- ja perimispalkkiot lisätään tehtävä- ja henkilökohtaisen palkan päälle erillisenä palkan lisänä suoraan. Kun palkka maksetaan kuluvalta kuukaudelta 15. päivä, palkkiot eivät siltä kuukaudelta ole tiedossa. Siten on mahdollista että ne lisätään kuukausittain edelliseltä kuukaudelta. Jos laskenta on ohjelmoitu näin, se on teknisesti mahdollista siten, että palkkiot lasketaan aina kun on ollut ulosotto tai tilitys tai muu rahan siirto. Jos näin on, tämä aiheuttaa intressin tehdä täytäntöönpanotoimet ilman helpotuksia ja nopeasti vaikka olisivat valitukset koska palkan lisän saaminen muuten viivästyy tai se voi jäädä saamatta. Jos sitten valitus menestyisikin, palkkioita tuskin perittäisiin takaisin.

3) On myös mahdollista, että lisät maksetaan edellisen kohdan tapaan mutta harvemmin kuin kuukausittain, jos selvittely vaatii aikaa. Palkkiot laskutetaan tilisiirroista heti tai myynnissä myynnin hyväksymisen yhteydessä heti, kuten vaikkapa arvonnäkövero tai palkkaan perustuva maksu, koska muuten ei järjestelmä voisi toimia. Se, miten kertyneet maksut siirretään palkan lisäksi, automaattisesti saman tien ja maksetaan kuukausittain, tai kooten tiedot ja jakaen ne sitten jälkikäteen, ei tiedoista selviä.

Voudin ja ulosottomiehen tehtävä- ja henkilökohtaiseen palkan osuuteen vaikuttaa, miten paljon henkilö ulosottaa ja tekee toimiaan. Se vaikuttaa urakiertoon. Näin voi päätellä tapahtuvan. Ilmeistä on, että palkan lisät tulevat lisäksi tämän päälle kohtien 2 tai 3 mukaisesti.

Valvoton harmaan talouden vyöhyke ulosotto- ja perintätoiminnassa

Pekka Tiainen, VTT (Kansantaloustiede), neuvotteleva virkamies:
työ- ja elinkeinoministeriössä

Lisääntyvä köyhyys

- velallisten oikeusturva ja lainsäädännön muutostarpeet.**
Eduskunnan pikkuparlamentti 14.2.2019

Otteita esityksestä

1.2.2016 päivätyn palkkataulukon mukaan ulosottomiehen tehtäväkohtainen lähtöpalkka on 4670,67 euroa ja ylimmässä seitsemännessä palkkaluokassa 6928,47 euroa. Tähän tulee henkilö-kohtaista palkan osuutta 38 %:iin asti 20 portaisen suoritusasotaulukon (ulosoton määrän) mukaan. Lisäksi kokemusvuosien mukaan tulee 5 % (8 vuotta), 10 % (15 vuotta) tai 15 % (25 vuotta).

Tästä voi laskea että seitsemännessä palkkaluokassa 38 %:n suorituslisillä ja 25 vuoden kokemuksella palkka on 11 290 euroa 15 senttiä ja vuodessa noin 140 000 euroa ja työnantajan sosiaaliturvamaksuineen noin 180 000 euroa. Luvut ovat hieman suuremmat nykyisellään palkan korotusten takia.

Tästä voi päätellä että Juhani Toukolan esittämä luku keskipalkaksi vähän yli 5000 euroa on alakanttiin, kun pohjapalkkakin on 4670,67 euroa ja suoritusosa on keskimääräin Toukolankin mukaan kolmannes. Oikeampi luku keskipalkaksi on tällä perusteella 6 000 – 7000 euro. Valtakunnanvoudin viraston olisi tarpeen laskea ja kertoa keskipalkkaluku.

Voudit saavat palkan lisää tilitysten ja pakkohuutokauppojen perusteella, joihin sisältyy myös erillinen provisio.

Ulosottomiesten palkkaus 1.2.2016 lukien

	Henkilökohtainen		Sekä kokemus-
	palkan osa		lisä 25 v
	0 %	38 %	15 %
U1	4670,67	6445,52	7412,35
U2	4987,11	6882,21	7914,54
U3	5399,90	7451,86	8569,64
U4	5673,84	7829,90	9004,38
U5	6006,38	8288,80	9532,13
U6	6679,77	9218,08	10600,79
U7	6928,47	9561,29	10995,48

Ulosottomaksujen määrät (esimerkkejä):

Tilitysmaksu (Muutokset voimaan 1.11.2009)

*** 1,45 % tilitettävästä rahamäärästä, kuitenkin enintään 500 euroa tilityskerralta**

Myyntimaksu (Muutokset voimaan 1.7.2013)

Pakkohuutokaupan kauppasummasta

*** kiinteistö ja määräala 1100 euroa**

*** asunto-osake ym. 450 euroa**

Täytäntöönpanomaksu (Muutokset voimaan 1.7.2013)

Lisäys Pekka Tiainen 3.4.2019

Vastauksessa kirjalliseen kysymykseen eduskunnassa ulosottomiesten perimispalkkiojärjestelmästä (Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV KK 333/2016 vp) todetaan:

” Kihlakunnanulosottomiehille maksetaan perinnän onnistumisesta perimispalkkiota ja kihlakunnanvoudeille toimituspalkkioita ulosmitatun omaisuuden myynnistä ja osamaksukauppalain mukaisista tilitystoimituksista. Kannustava palkkaus on ollut omiaan edistämään ulosottoimen hyvää tuloksellisuutta. Kihlakunnanulosottomiesten palkkauksesta perimispalkkiot muodostavat keskimäärin 30 prosenttia. Perimispalkkiot ja toimenpidepalkkiot maksetaan valtion varoista palkan osana”.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen ulosottomiesten perimispalkkiojär-jestelmästä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Maria Tolppanen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 333/2016 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä, että ulosottomiesten perimispalkkiojärjestelmästä luovutaan ja sen avulla ei ainakaan lisätä taakkaa ja että yhdestä perittävästä voidaan periä vain yksi perimismaksu, vaikka maksua joudutaan jakamaan pienempiin osiin?

Ulosoton rakenneuudistus

Niin sanotussa rakenneuudistuksessa on ollut tarkoitus yhdistää erilliset ulosottovirastot yhdeksi valtakunnalliseksi ulosottolaitokseksi. Siihen on tarkoitus yhdistää myös ns. erikoisperintä, jolla on oma organisaationsa, joka perustuu maan jakamiseen seitsemään alueeseen. Tällä tavalla tätä ei ole laissa.

Tässä rakenneuudistuksessa on ollut myöskin tarkoitus jakaa kihlakunnanulosottomiehet kahteen ryhmään: ulosoton ylitarkastajiksi ja ulosoton tarkastajiksi. Ennen oli jako ulosottomies ja avustava ulosottomies, joka poistui kun tuli kihlakunnanulosottomiehen nimike. Kahtiajako on toiminut tällöin siten, että ulosottomiehiä on asetettu järjestykseen tehtävä- ja henkilökohtaisen pisteytyksen perusteella. Jako ulosoton ylitarkastajiin ja ulosoton tarkastajiin palauttaisi kahtiajaon nimikkeissä joskaan ei tulisi avustajanimikettä.

Ulosotto jaettaisiin perus- ja täytäntöönpanoksi.

Eduskunnan perustuslain annettua asiasta kritiikkiä sisältävän lausunnon, eduskunnan lakiasiainvaliokunta antoi oman lausuntonsa 1.3.2019 esittäen lain säätämistä muutoksin. Kantelut ohjattaisiin ulosottolaitoksen keskushallinnolle ulosottokaaren 10 luvun 27 §:n mukaan, jonka sisältö olisi seuraava:

”Ulosottoviranomaisen lainvastaisesta menettelystä tai velvollisuuden täyttämättä jättämisestä saa tehdä kantelun Ulosottolaitoksen keskushallinnolle.

Kantelun ratkaisee valtakunnanvouti tai hänen määräämänsä johtava hallintovouti. Valtakunnanvoudin tai apulaisvaltakunnanvoudin toimista tehdyn kantelun ratkaisee oikeusministeriö.

Kanteluun sovelletaan, mitä hallintolain (434/2004) 8 a luvussa säädetään hallintokantelusta. (Uusi 3 mom.) ”

Eduskunnan oikeusasiamies olisi tästä sivussa. Valitukset tehtäisiin entiseen tapaan käräjäoikeuteen. Tuomioistuinnmaksuvalitukset ulosottovalitusasioissa jatkuisivat hallinto-oikeusreittiä. Ainakaan siihen ei esitetä muutosta.

Uuden ulosottokaaren 1 luvun 2 b momentin mukaan ”velallisen ulosottoasiat on ilman aiheetonta viivytystä siirrettävä perustäytäntöönpanosta laajaan täytäntöönpanoon, jos täytäntöönpano edellyttää muita kuin perustäytäntöönpanon toimivaltaan kuuluvia toimia”. Erikoistäytäntöönpano ei aiemmin ole ollut laissa tällä tavoin.

Linkki lakiasiainvaliokunnan mietintöön jossa ovat uudet pykälät sen esittämässä muodossa

https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Mietinto/Sivut/LaVM_22+2018.aspx

Ulosoton rakenneuudistuksen käsittelyn vaihe

1. Käsittely 4.3.2019
2. Käsittely 7.3.2019

Hyväksyttiin lakiasiavaliokunnan lausumaehdotus

”Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa tarkoin ulosoton rakenneuudistukseen liittyvän ulosoton organisaatiomuutoksen ja täytäntöönpanon jakamisen toimivuutta ja vaikutuksia sekä antaa lakivaliokunnalle asiasta selvityksen vuoden 2022 loppuun mennessä. Seurannassa ja selvityksessä tulee kiinnittää erityistä huomiota uudistuksen vaikutuksiin velallisten ja velkojien asemaan, oikeusturvaan ja kielellisten oikeuksien toteutumiseen sekä täytäntöönpanon laatuun, asiantuntemukseen ja perintätulokseen samoin kuin uudistuksella tavoiteltuihin säästöihin.”

Puuttuu presidentin esittely

Pekka Tiainen: Tämä laki ei korjaa niitä epäkohtia joita ulosotossa on ollut. Kun seuranta on 2022 loppuun mennessä, se aiheuttaa huolen, että epäkohtien korjaamista jälleen siirretään.

Alkuperäinen julkaisija: Valtakunnanvoudinvirasto

Ulosoton asiamäärät kasvoivat viime vuonna

Julkaistu 22.3.2019

- Ulosottoon saapui vuonna 2018 noin 3,4 miljoonaa asiaa, mikä on noin 2,5 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Eri velallisia ulosotossa oli vuonna 2018 noin 577 000, lisäystä edellisvuoteen oli 3,4 prosenttia. Velallisista luonnollisia henkilöitä oli valtaosa, noin 519 000, ja yrityksiä ja yhteisöjä noin 58 000.
- Ulosoton perintätulos oli vuonna 2018 yhteensä yli 1,1 miljardia euroa. Vuoteen 2017 verrattuna perintätulos kasvoi lähes viisi prosenttia. Perintätuloksesta kertyi valtiolle veroina ja muina julkisina maksuina yli 400 miljoonaa euroa. Loput tilitettiin muille velkojille. Lisäksi velallisilta ja velkojilta perittiin valtiolle ulosottolaitoksen käyttömaksuina ulosottomaksuja yli 80 miljoonaa euroa.
- Yksityisoikeudellisten saatavien osuus ulosottoasioista on kasvanut selkeästi.
- "Tämä johtuu kulutusluottojen ja pikalainojen yleistymisestä, mikä näkyy myös käräjäoikeuksissa riidattomien velkomusasioiden määrän jyrkkänä kasvuna. Kotitalouksien velkaantuminen ja maksuhäiriöt ovat lisääntyneet", arvioi valtakunnanvoudi **Juhani Toukola**.

Pekka Tiainen kysyy: 1. Mistä johtuu turvautuminen kulutusluottoihin ja pikalainoihin? 2. Entä muut asiat? 3. Mistä johtuu ulosoton määrien kasvu vaikka työllisyys on kohentunut enemmän kuin kertaakaan finanssikriisin jälkeen? 4. Mitä on odotettavissa kun talous seuraavan kerran heikkenee?